נעלמה הלכה ממנו. *אמרו לו מה לעשות לעם ולא הביאו סכיניהם אמר להן הלכה זו שמעתי ושכחתי אלא הניחו לישראל אם אינן נביאים בני נביאים הן. מיד [ז] כל מי שהיה פסחו טלה היה תוחבה בגיזתו נדי היה קושרה בין קרניו נמצאו פסחיהן מביאין סכיניהם עמהן כיון שראה את המעשה נזכר את הלכה אמר כך שמעתי משמעיה ואבטליון. ר' זעירה בשם ר"א כל תורה שאין לה בית אב אינו תורה. תמן *תנינן [י] רכב עליה נשען עליה נתלה בזנבה עבר בה את הנהר קיפל עליה את המוסירה נתן טליתו עליה פסולה. אבל קושרה במוסירה עשה לה סנדל בשביל שלא תחליק פרש טליתו עליה מפני הזבובין כשרה. זה הכלל כל שהוא לצרכה כשרה לצורך אחר פסולה, הדא ילפה מן ההיא [יא]והיא ילפה מן הדא הדא מן ההיא שאם תלה בה סכין לשוחטה כשרה והיא ילפה מן הדא שכל עבודה שהיא לשם קדשים אינה עבודה. ויתיר להן ע"י חולה אלא כר' אימי. ואפילו תימר כר' סימון כשם שנעלמה זו נעלמה זו. א"ר אבון והלא א"א לשני שביעית שיחול י"ד להיות בשבת. ולמה נתעלמה הלכה מהן [יב]כדי ליתן גדולה להלל. א"ר מנא אנא שמעית מר' יודן ומן כל רבנין מפני מה נוהגין ב"ד שלמטן בכבוד שלא ירבו המחלוקת בישראל. *שלשה הניחו כתרן בעה"ז וירשו חיי העה"ב ואילו הן יונתן בן שאול ואלעזר בן עזריה וזקני בתירה. יונתן בן שאול אמר רבי לא אפילו נשיא מאחורי הקוריין יודעות היו שדוד עתיד למלוך. אלעזר בן עזריה תניין הוה לית לך כהדא דזקני בתירה דשרין גרמון מן נשיאות ומניני נשיא. רבנין דקיסרין אמרין אף רבי חנינה דציפורין לרבי מנא. אמר רבי יושע בן קבסיו *כל ימי הייתי בורח מן השרר' עכשיו שנכנסתי בל מי שהוא בא ומוציאני בקומקום הזה אני יורד לו. מה הקומקו' הזה כווה ומפציעו מפחם בו כך אני יורד לו. אמר רבי יוסי בי רבי בון חזו דהוה בעי לה אלא דהיה אמר מאן יימר לי דחורן מקדש שם שמיא דכוותי. על ג' דברים עלה הלל מבבל. [יג]*טהור הוא *יכול יפטר וילך לו תלמוד לומר וטהרו הכהן. אי וטהרו הכהן [יג] יכול אם אמר הכהן על טמא טהור יהא טהור ת"ל

נעלמה הלכה ממנו. שהיו דברים של יוהלת וכל המתיהר מכמתו מסחלקת ממנו וכגלם מנגו דין הבלת סכין: שלא הניחו סכיניהם. מערב שבת לעזרה אם מותרים להניחן על הלאן שהוא מחמר כלאחר יד שאין דרך הלאן לשאת משא ובריר מדאורייתא ואינו אלא שבות ובמקום מצוה כגון כאן דמעכ' שחיטת פסח לא גזרו לו דלמא העמידו דבריה' במקום כרת: בני נביאים הן. וידעו איך לעשות: גדי. שהי' פסח גדי שאין לו אמר הי' היסר סכינו בין קרניו של הגדי: מזכר הלכה. שכך שמע מרבותיו שמותר לעשות כן: שאין לה בית אב. כלומר שלא קיבלה מרבותיו איזה תורה ואין לסמוך עליה לכן אמר שכך קיבלה מרבותיו ל"א כל תורה שאין לה ענין ודוגמא ממקום אחר אע"פ שהוא הל"מ קרוב להשתכח ולהכי אע"פ שהיה הדבר קבלה ביד הלל אפ"ה היה דורש היקש וגזירה שוה והראשון ל"ל: תמן תנינן. בפרה פ"ב: רכב עליה. על הפרה: עבר בה נהר. אחז בזנבה ונסתייע בה כשעבר את הנהר: קיפל עליה את המוסרה. החבל שקושר אותה בו קפלו ונתנו על גופה: נתן טליתו עליה פסולה. שנאמר בפרה אשר לא עלה עליה עול ונא' בעגלה ערופה אשר לא עובד בה אשר לא משכה בעול מה עול האמור בעגלה עשה אחר עבודה פסולה כעול אף עול האמור בפרה עשה אחר עבודה פסולה כעול אבל לצרכה כשרה דלא הוי דומיא דעול: הדא ילפי וכו'. כלומר פרה ילפינן מפסח ופסח מפרה: הדא ילפי מהאי. פרה ילפי מפסח שאם תלה בפרה [יא]וקרא שכין לשחוטו בה כשרה ולא מיקרי עול דהו"ל לצרכה: ההיא. פסח ילפינן מפרה שכל עבודה שהיא לשם קדשים כמו פרה עליתו עליה דלא מיקרי עול בפרה ה"ס דלא מיקרי עבודה בקדשים: ופריך ויתיר להן ע"י חולה. היה לו לב"ה להתיר להן להביא הסכינים ע"י חולה דהיינו שורות בני אדם: אלא כרבי אימי. דאמר בפרק רבי אליעזר דמילה דאסור להביא ע"י חולה: אפילו תימר כרבי סימון. דמותר לעשות חולה אפילו לדעת והא דלא התיר להן הלל שאף דין זה שמותר לעשות חולה נעלם מהלל כשם שנעלם ממנו שמותר לתחוב בלמר וכן קרניו: ה"ג והלא אי אפשר לשני שבועות שלא חל ארבעה עשר להיות בשבת. וה"פ והלא אי אפשר לב' שמיטות שהן י"ד שנה שלא יחול בהן ערב פסח בשבת וכיון שזמן קצר הוא אין נעלם ונשכח מכל ישראל דין זה דפסח דומה שבת: ומשני כדי ליתן גדולה להלל. שיודע מה שלא ידעו כלם ויהיה נשיא בישראל: מפני מה נוהגין בית דין שלמטן כבוד. כלומר מפני מה נוהגין הגדולים כבוד בבית דין שלמטן מהן: שלא ירבו מחלוקת בישראל. שכל א' יאמר אני גדול מב"ד פלוני נמצא בטל כבוד התורה והמחלוקת מתרבה: יונתן בן שאול. שהיה גדול שבאחיו ולו משפט המלוכה ואמר לדוד אתה תמלוך ואני אהיה לך למשנה: ואלעזר בן עזריה. שלאחר שמיטתו לנשיא במקום רבן גמליאל חזר ונסתלק והחזירו לר"ג: וזקני בתירה. שנתנו נשיאתן להלל: אפילו נשיא וכו'. דברי יונתן לא היו חידוש כל כך שאפילו הנשים היושבות אחורי הארינה ידעו שדוד ימלוך על ישראל: אלעזר בן עזריה. נמי אינו חידוש כל כך: תניין הוה. תנאי היה בדבר בתחלת הקבלה אימתי שירצה יחזירוהו לר"ג א"כ הוא היה השני שלא העבירו מכל וכל אלא ר"ג שתי שבתות ור"א ג"מ שבת שלישי א"כ תנאים היה שיחזור לנשיאות לאחר מיתת ר"ג: לית לך. חידוש ושנוותן כשנותן בני בתירה שהתירו עלמן מן הנשיאות ומינוהו להלל לנשיא: אף ר"ח דציפורין. שנתן שרותיה לרבי מנא שהיה גדול ממנו והיה עני: בקומקום הזה. הוא סיר נחושת שמחממין בו המים על האש: אני יורד אותו. כלומר ירדף אותו: מה הקומקום הזה כשהוא טופל על האדם נכוה בו בחמין שבתוכו ומפציעו פגעים מכובד הקומקום והוא משחילו משחרורית הפתח שנדבק בהקומקום: כך אני יורד לו. בכל מיני רדיפות: חם ושלום. שהוא רוצה בהשרות לשם התפארות לכך הוא רודפו אלא לשם שמים שאמר מאן יימר שאים אחר שיבא במקומו יקדש שם שמים כמותו: על ג' דברים עלה הלל מבבל. כלומר שלשה שאלות היה לו לשאול משמעיה ואבטליון: טהור הוא. בנגע הנתק כתיב נרפא הנתק טהור הוא וטהרו הכהן: יכול יפטר וילך לו. כשירצה שהנגע טהור לא יאמר כלום אלא ילך לו: ת"ל שלריך שיאמר הכהן טהור אתה: אי וטהרו הכהן. אילו לא כתיב אלא וטהרו הכהן הייתי אומר אפי' אומר הכהן על טמא טהור יהא טהור. ת"ל

עין משפט נר מצוה

ב
א מיי' פ"ח מפקיס הל' יט
ג
ב מיי' פ"ח מפרה הלכה ז
ד
ג מיי' פ"ט מסומלות נרפת הלכה ב

גליון השש"ס

[א]עי' תוספת פסחים כו ע"ב ד"ה והא: [ב]עי' בשו"ת תשב"ץ ח"ח סי' קלו:

ציון ירושלים

[ג]כל ימי הייתי בורח מן הסנהדרין. עי' תוס' מנחות קט ע"ב בהגהותיו בשם ר"מ שמנים כמפי ס נ כ ו ת ס ומפתימה שלא הביאו מכאן וכנאון מוהר"י פיק ציין אלות דר"ן פ"י ולא אבר מכאן: